

Megvéd-e minket a NATO?

– Európa biztonsága Donald Trump korában –

Csiki Tamás

NKE SVKK

csiki.tamas@uni-nke.hu

Budapest, 2017. 05. 24.

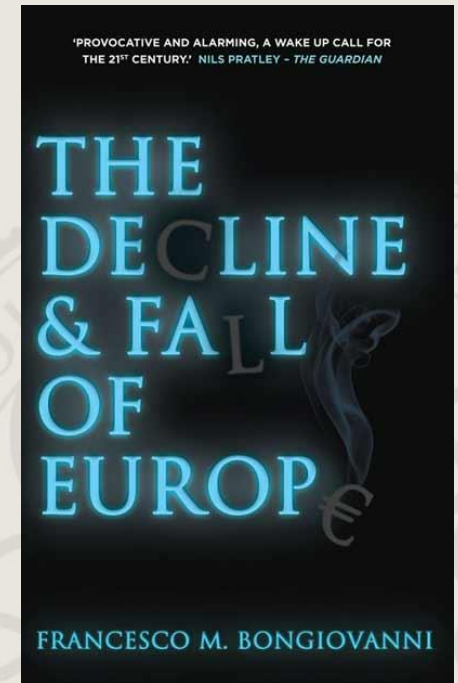
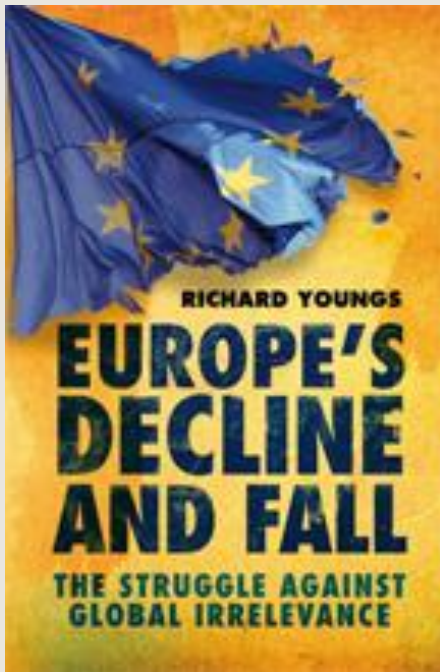
Főbb témakörök

- Európa geostratégiai helyzete
- Pillanatfelvétel a NATO-ról
- Megvéd-e minket a NATO? A Trump hatás
- Kérdések

I. Európa geostratégiai helyzete

NATO:

- Egyenlőtlen tehermegosztás
- Stratégiai fáradtság
- Transzformációs kényszer
- Belső technológiai szakadék
- 2014: visszatérés a kollektív védelemhez

Európa / EU:

- Sebezhető gazdaság (2008)
- Gyengülő politikai kohézió, reformigény
- Gyenge közös képességek
- Válságövezetek a szomszédságban (Ukrajna, Közel-Kelet, Észak-Afrika)

Oroszország:

- Regionális nagyhatalom („Közel-Külföld”)
- Stratégiai defenzíva – offenzív eszközökkel
- Hibrid, cyber, propaganda
- Új, többpólusú világrend
- Sebezhető gazdaság (2015)

Egyesült Államok:

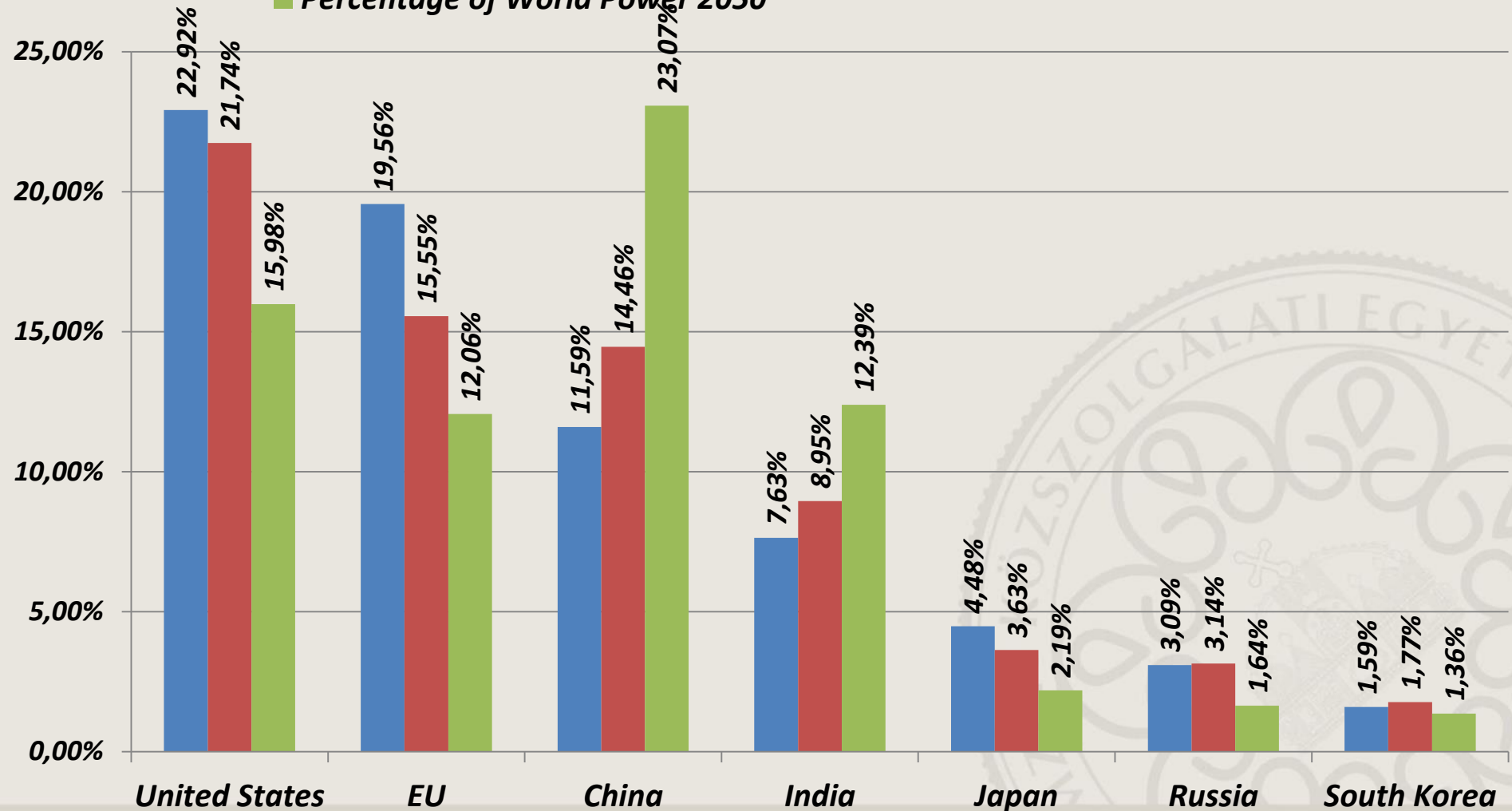
- Továbbra is az egyetlen globális szuperhatalom (globális érdekek, jelenlét, szövetségesek)
- Csökkenő hatalmi előny
- „Trump faktor”

Kína:

- 1. Kihívó
- Korlátlan nyersanyag- és erőforrásigény
- Földrajzi korlátok
- Fejleszti globális erőketítő képességét
- Most: puha hatalom

Hatalmi képességek – 2009, 2025, 2050

■ *Percentage of World Power 2009* ■ *Percentage of World Power 2025*
■ *Percentage of World Power 2050*

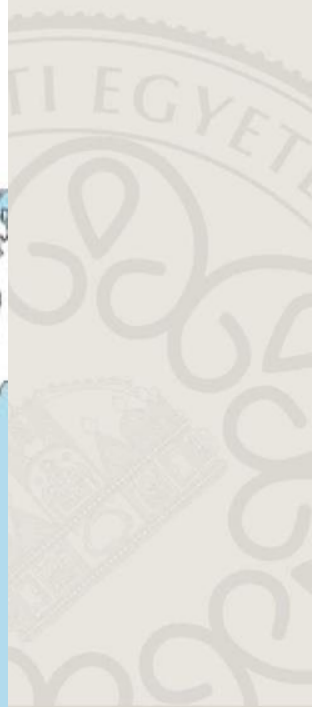
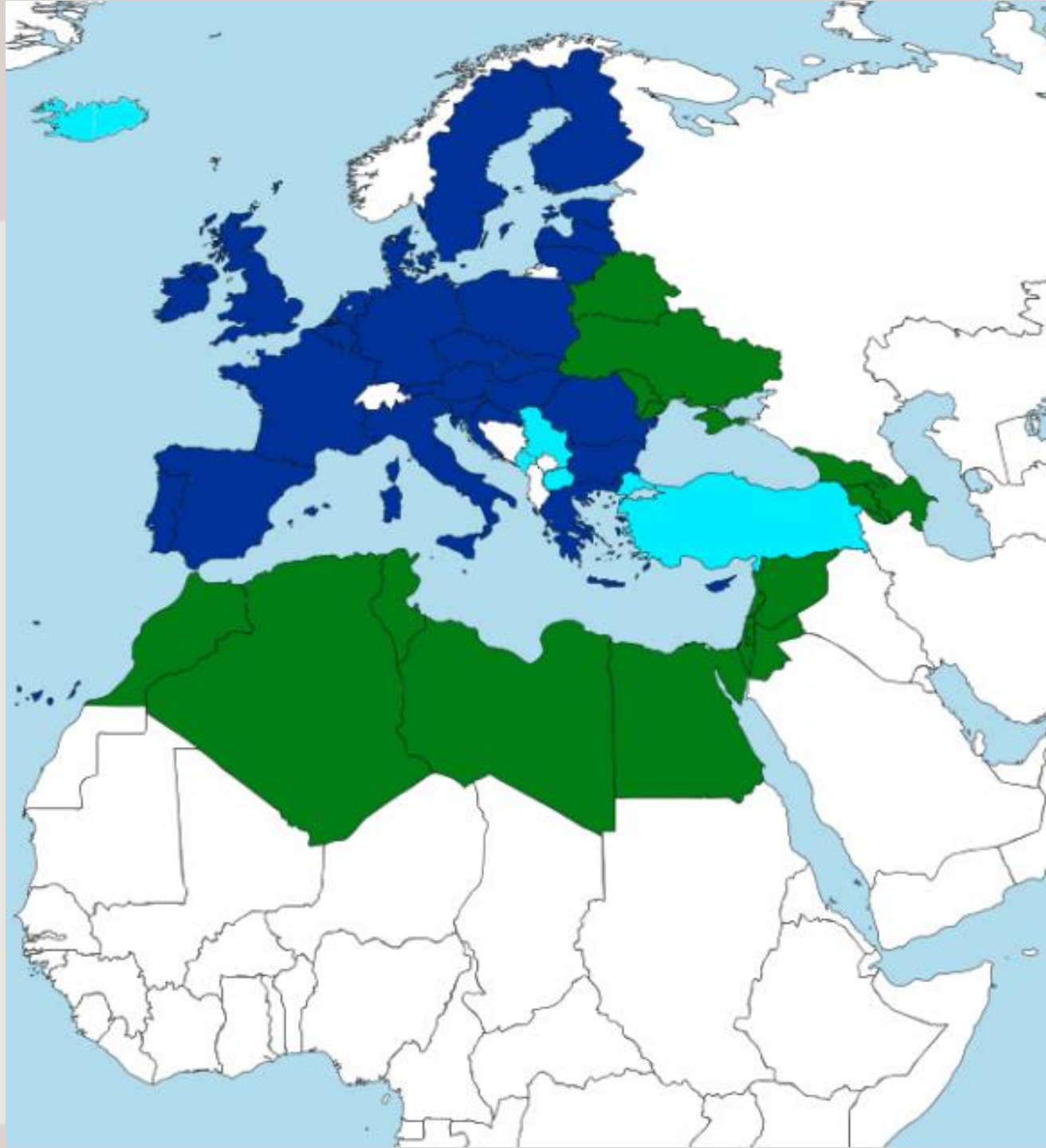

Európa relatív pozícióvesztése

- Kedvezőtlenül változó népesedési, és ebből eredő gazdasági folyamatok (népességfogyás, elöregedés)
- A „jóléti demokrácia” modelljének fenntarthatósága (alternatíva?)
- Csökkenő versenyképesség
- Fokozódó verseny az erőforrásokért és a piacokért
- Fokozódó külső nyomás (instabilitás, konfliktusok, migráció)
- A globális ökoszisztéma károsodásának hatásai
- A transzatlanti térség szerepének csökkenése
- Egy új „globális felelősségvállalási modellben” rejlő lehetőségek és akadályok
- Csökkenő érdekérvényesítő képesség

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

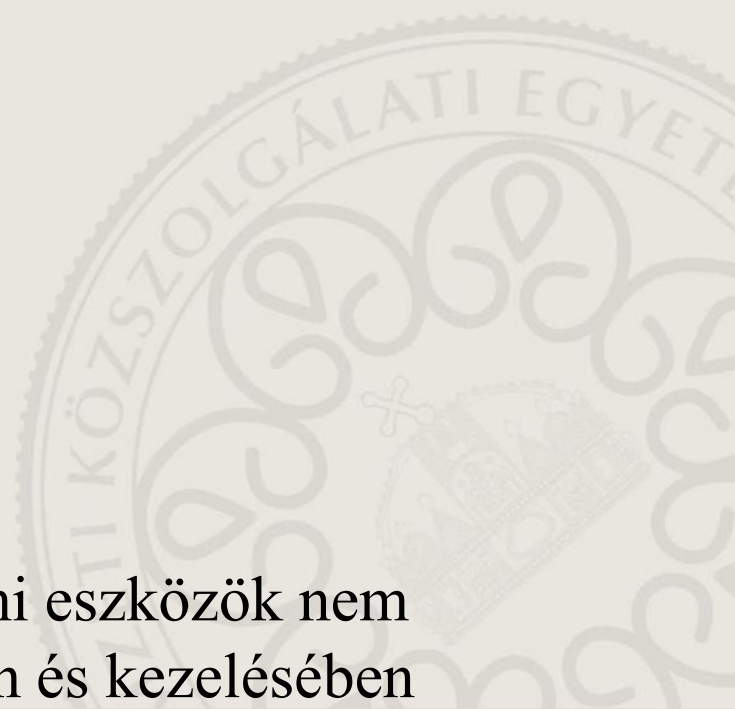

Szerkesztette:
Mátyás Máté és
Etl Alex

Válságjelenségek

- A 2008-as pénzügyi-gazdasági válság hatásai:
 - Elsődleges (adósság)válság → Másodlagos (pénzügyi-fiskális) válság → Gazdasági recesszió
 - Társadalmi és politikai válság
 - Többsebességes Európa („Mag-Európa” és a többiek)
 - Erősödő populista, szélsőséges, EU-ellenes szereplők
 - Gyengülő politikai kohézió
- Romló biztonsági környezet:
 - 2008 Grúz-orosz háború
 - 2010- Arab Tavasz
 - 2011- Líbia
 - 2012- Szíria
 - 2014- Ukrajna, Irak („Iszlám Állam”)
 - 2015 Migrációs és menekültválság
- A hagyományos európai (puha) hatalmi eszközök nem hatékonyak a konfliktusok előrejelzésében és kezelésében

„Nagyobb EU szerepvállalás kellene...”

Percentage of respondents who would like the EU to intervene more than at present

Source: Eurobarometer (June 2016) - European Parliament - European Parliamentary Research Service

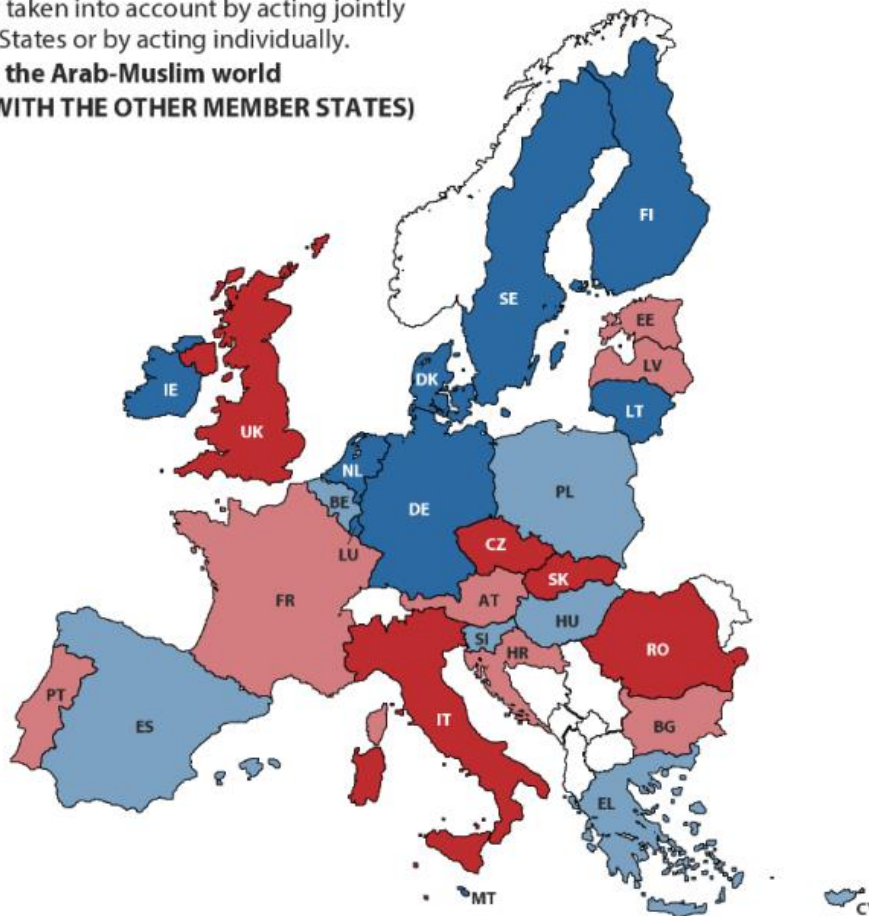

Válságkezelés – Közösen? (Az arab világban)

NL		87
DK		86
DE		85
LT		84
SE		81
IE		80
MT		79
FI		78
LU		78
BE		76
ES		76
CY		74
EL		74
SI		74
PL		73
HU		73
EU28		73
BG		72
FR		72
AT		71
LV		71
EE		71
HR		69
PT		69
IT		64
UK		64
SK		62
CZ		62
RO		55

Several important events have taken place in the world in recent months. For each of them, tell me whether the interests of (OUR COUNTRY) would be better taken into account by acting jointly with the other EU Member States or by acting individually.

The growing instability in the Arab-Muslim world
(% - BY ACTING JOINTLY WITH THE OTHER MEMBER STATES)

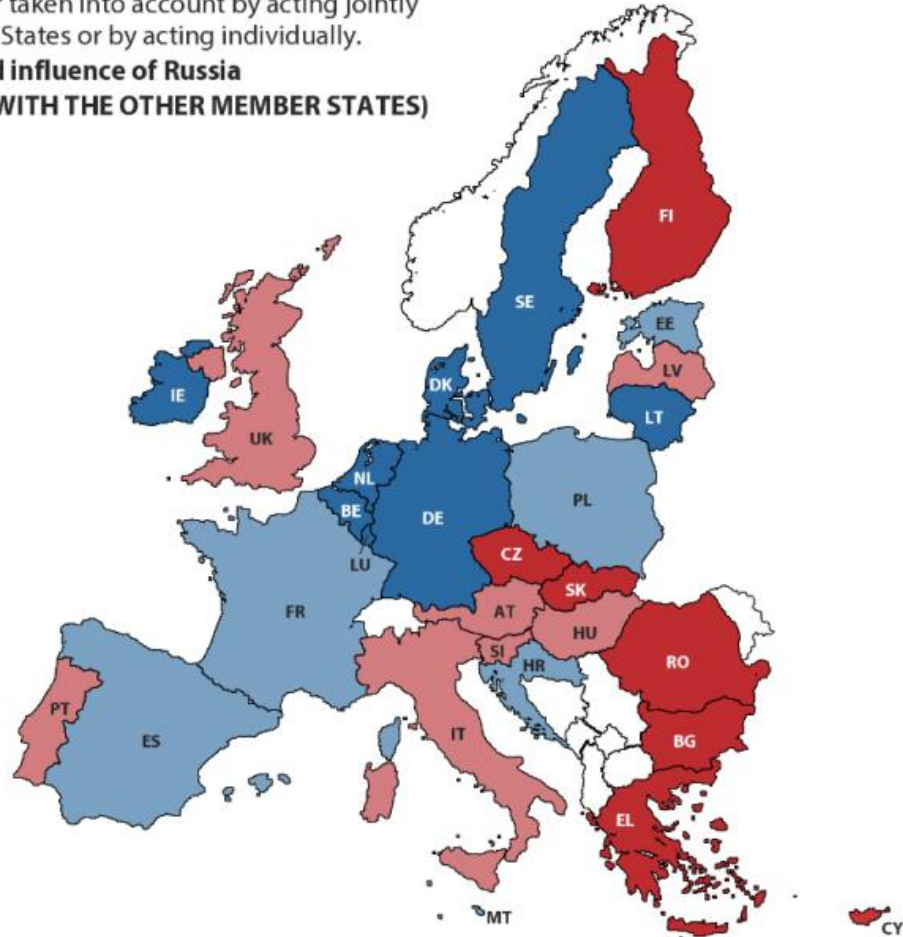

Válságkezelés – Közösen? (Oroszország irányában)

NL		91
DK		87
LT		86
SE		84
DE		83
LU		81
BE		81
IE		80
MT		76
ES		74
PL		74
EE		72
FR		71
EU28		71
HR		71
SI		69
PT		68
LV		67
AT		67
HU		65
UK		64
IT		64
CZ		59
RO		57
EL		57
FI		56
SK		55
CY		55
BG		48

Several important events have taken place in the world in recent months. For each of them, tell me whether the interests of (OUR COUNTRY) would be better taken into account by acting jointly with the other EU Member States or by acting individually.

The increasing power and influence of Russia
(% - BY ACTING JOINTLY WITH THE OTHER MEMBER STATES)

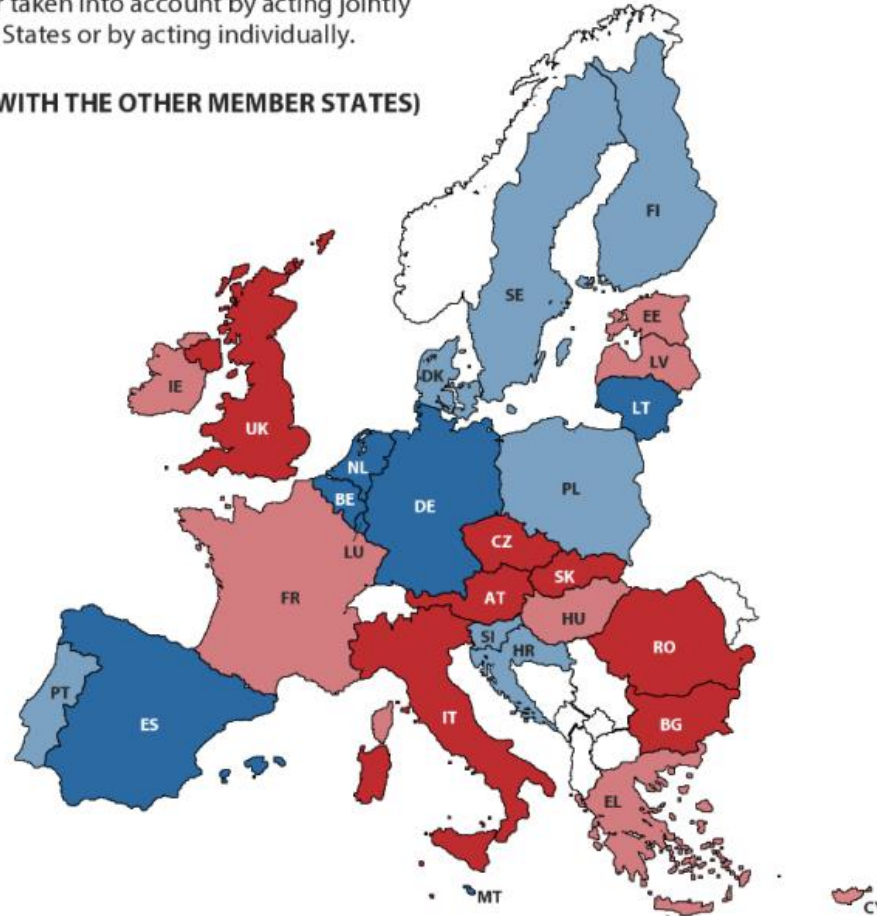
Válságkezelés – Közösen? (A Brexit ügyében)

DE		82
LT		79
MT		75
NL		74
BE		73
LU		71
ES		70
DK		67
HR		67
PL		66
SI		66
SE		65
PT		64
FI		63
EU28		63
IE		61
CY		61
EE		61
EL		61
LV		60
FR		60
HU		60
AT		59
IT		57
SK		56
BG		52
RO		51
CZ		50
UK		44

Several important events have taken place in the world in recent months. For each of them, tell me whether the interests of (OUR COUNTRY) would be better taken into account by acting jointly with the other EU Member States or by acting individually.

Brexit

(% - BY ACTING JOINTLY WITH THE OTHER MEMBER STATES)

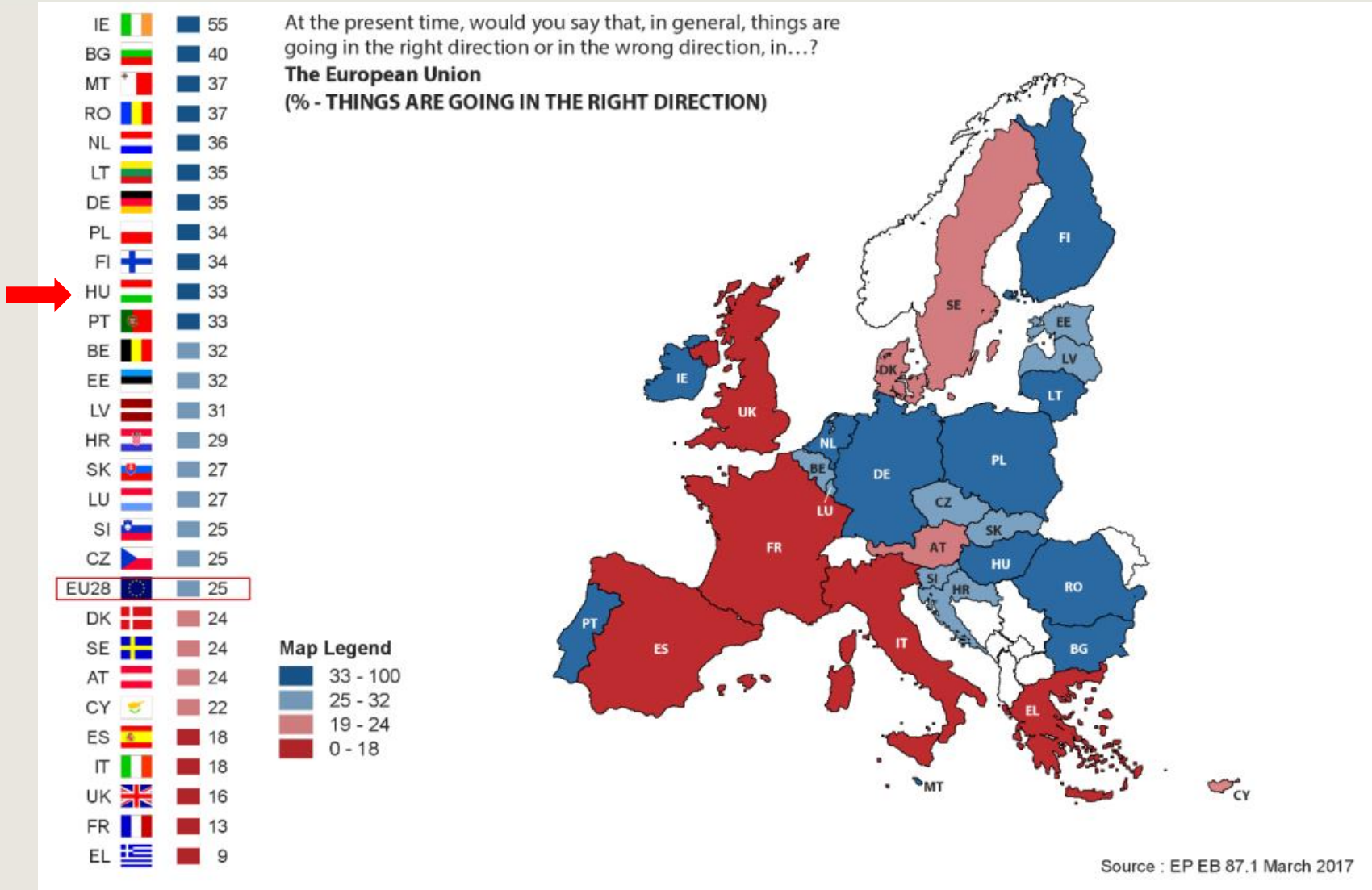

Map Legend

	68 - 100
	63 - 67
	60 - 62
	0 - 59

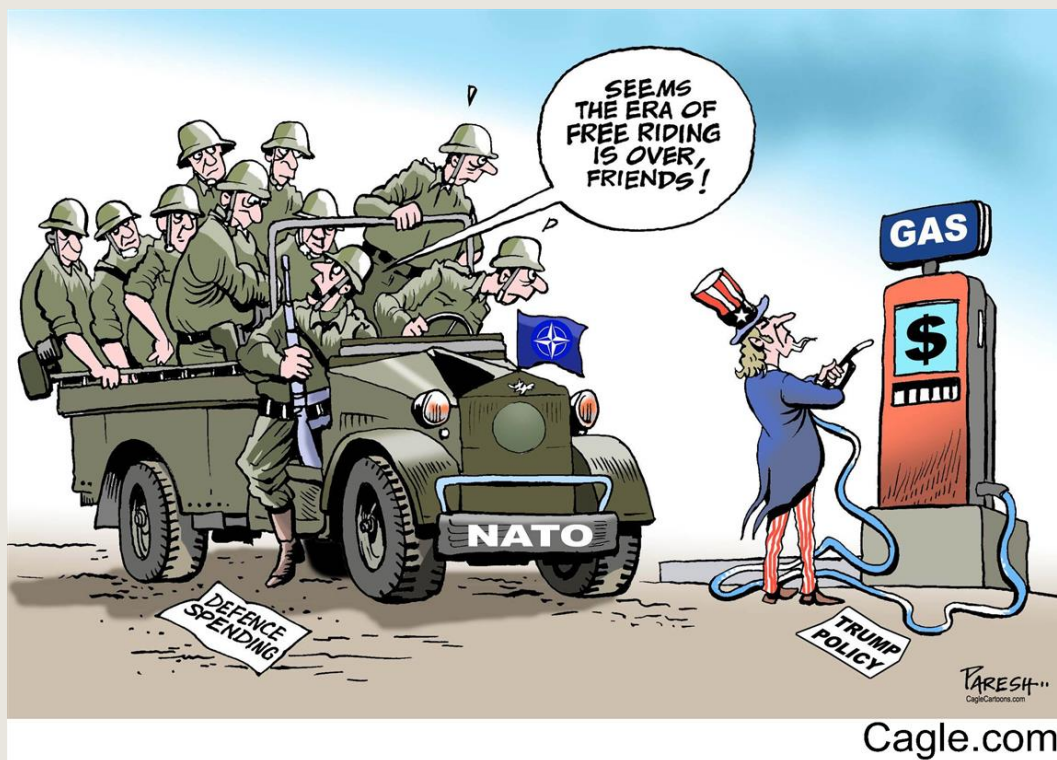

„Jó irányba haladnak a dolgok az Európai Unióban?”

II. Láttelek a NATO-ról

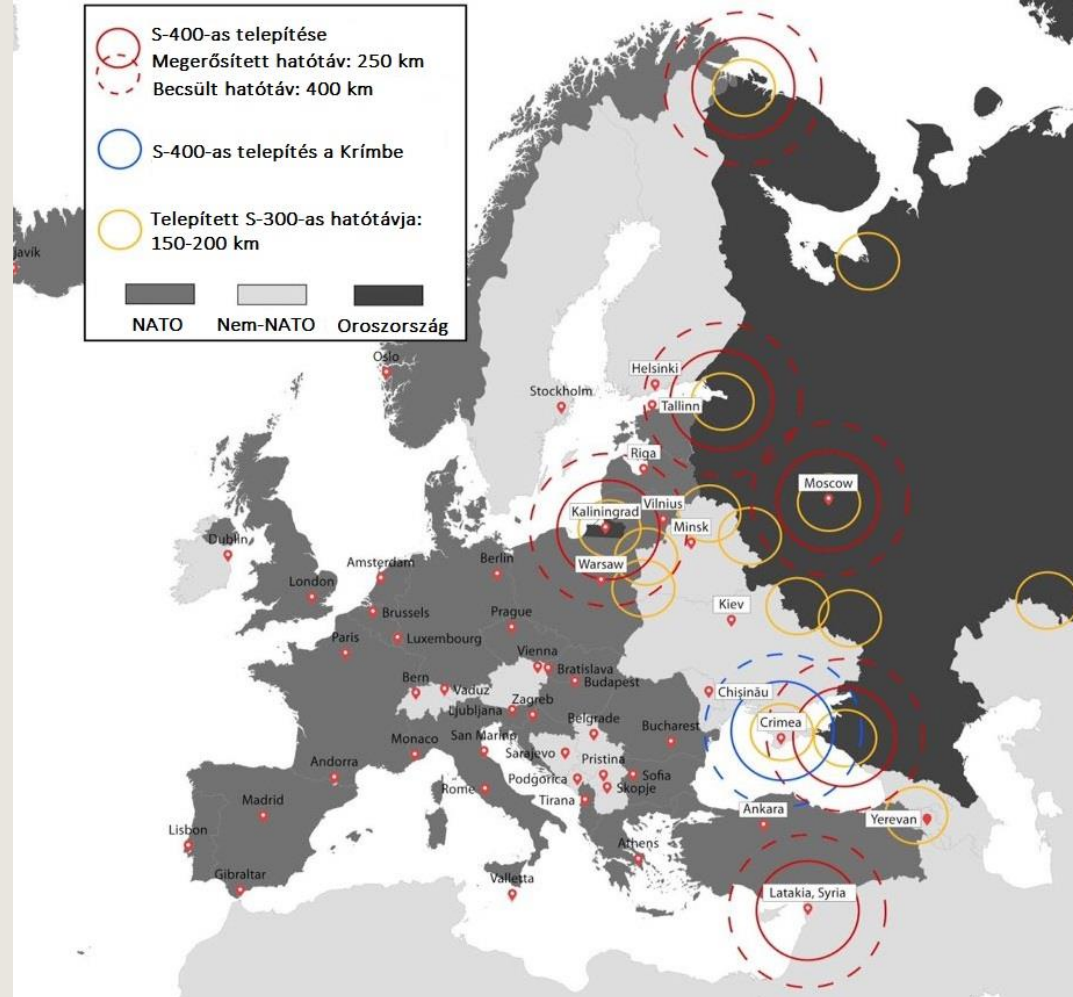
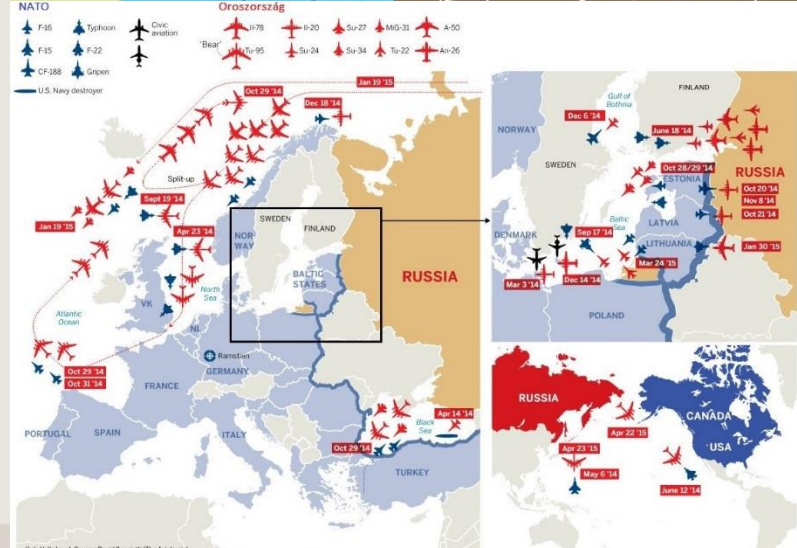
Négy stratégiai kihívás

- 1) Keleti – Oroszország
- 2) Déli – Instabilitás, „Iszlám Állam”
- 3) Belső – Védelmi kiadások, képességfejlesztés
- 4) Transzatlanti – Egyesült Államok Trump alatt

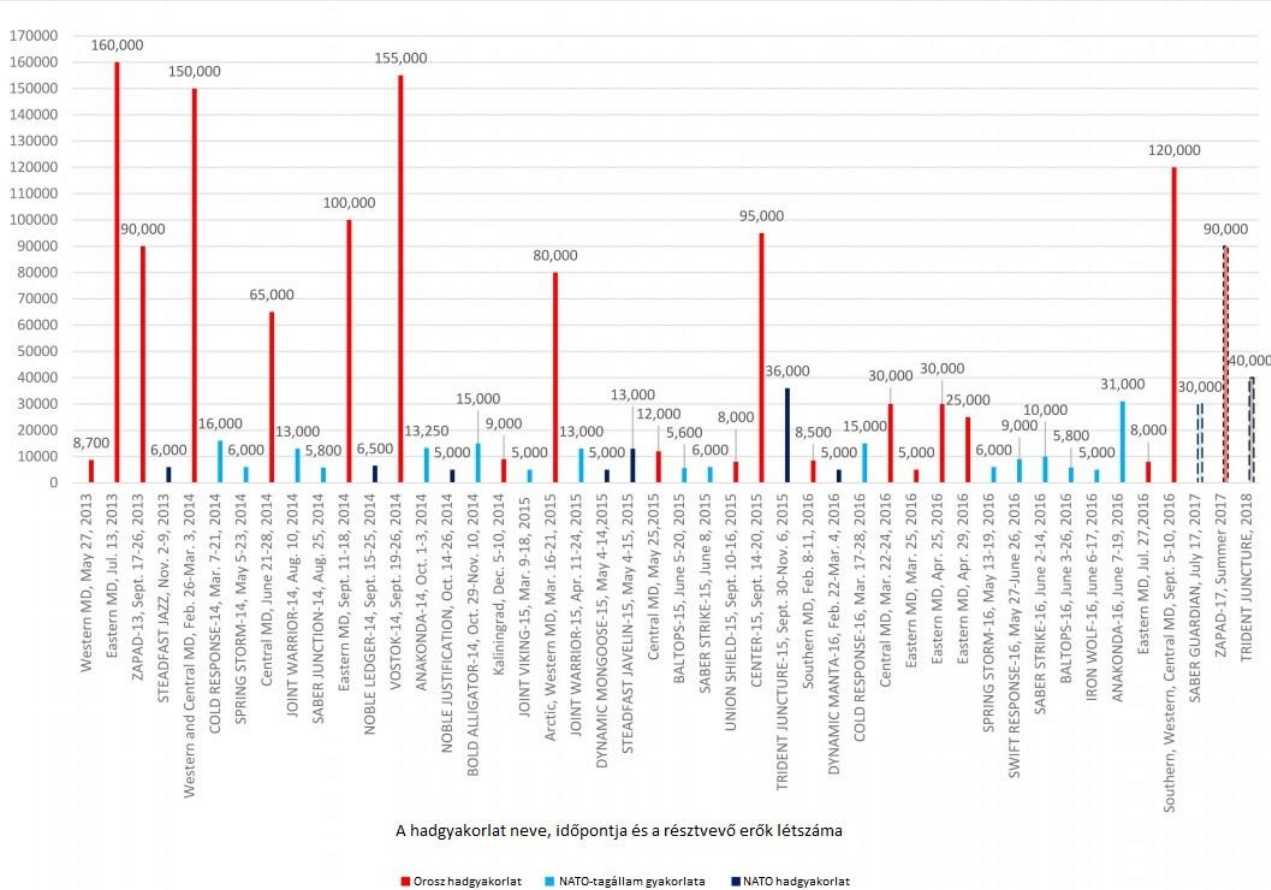

A keleti kihívás: Oroszország

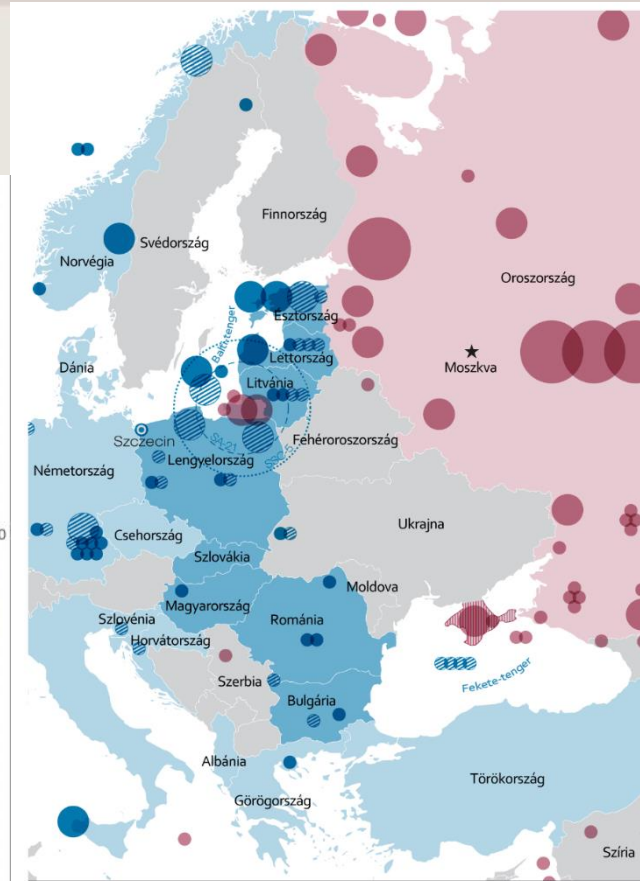

A keleti kihívás: Oroszország

A hadgyakorlat neve, időpontja és a résztvevő erők létszáma

■ Orosz hadgyakorlat ■ NATO-tagállam gyakorlata ■ NATO hadgyakorlat

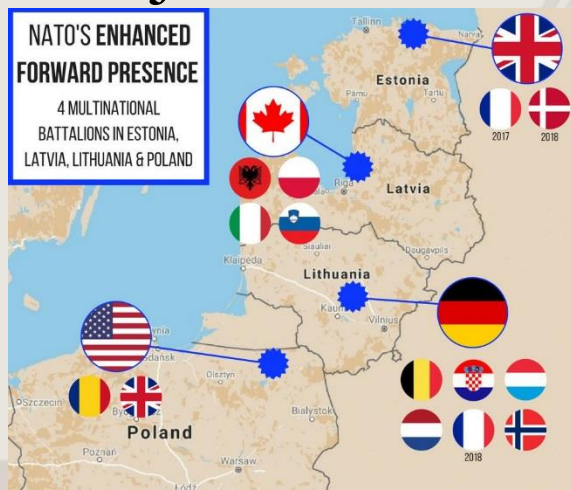

- NATO-tagállamok
- NATO-tagállamok JTF Force Integration Unitokkal
- Oroszország
- Oroszország által annektált
- Kiválasztott NATO-hadgyakorlatok
- Egyéb hadgyakorlatok NATO-tagállami részvétellel
- Kiválasztott orosz hadgyakorlatok
- Résztvevő csapatok:
 - < 5,000
 - 5,000 - 50,000
 - > 50,000
- SA-21 (föld-levegő rakéta) hatótávolsága
- SSC-5 (hajó elleni rakéta) hatótávolsága
- ⊙ Északkeleti Többnemzeti Hadtestparancsnokság főhadiszállás

Oroszország – Válaszok

- Newporti csúcs (2014)
 - Készenléti Akcióterv (RAP)
 - VJTF, NFIU
 - Defense Pledge
- Varsói csúcs (2016)
 - megerősített előretolt jelenlét
 - NRF+

NATO FORCE INTEGRATION UNITS (NFIUs)

Visible and persistent NATO presence in eight Allied nations

01 BACKGROUND

These small headquarters are part of the biggest reinforcement of NATO's collective defence since the end of the Cold War.

At the Wales Summit in September 2014, Allied leaders approved the Readiness Action Plan: a comprehensive package of measures to respond to the changed security environment on NATO's borders.

The activation of the NFIUs demonstrates that the implementation of the Readiness Action Plan is on track and on time.

02 MISSION

Facilitate the rapid deployment of the VJTF and other NRF elements held at high readiness levels in order to enhance Alliance responsiveness

03 LOCATIÓNS

04 PERSONNEL

Each unit is manned by around 40 national and NATO staff.

Each Host Nation provides 20 national staff and NATO Allies provide 20 multinational staff on a rotational basis.

A déli kihívás – Instabilitás

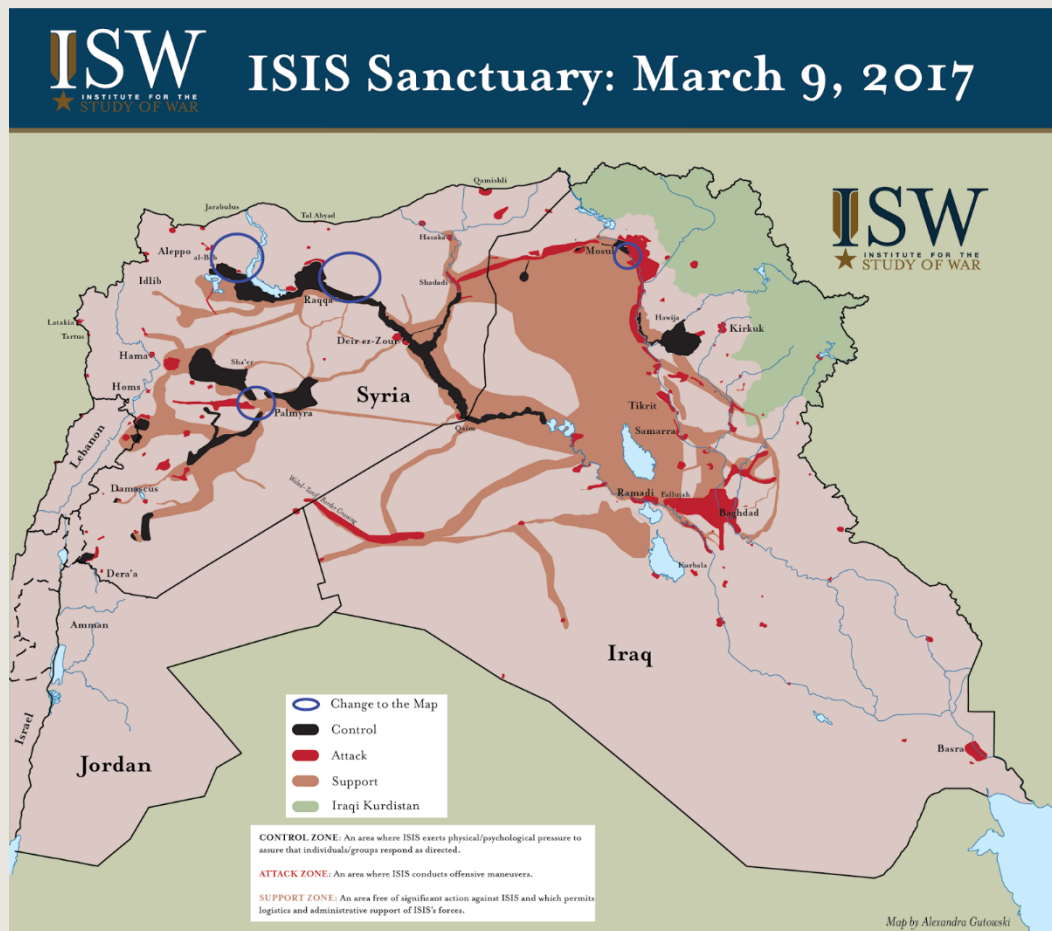
- Elhúzódó válságok
- Gyenge államok
- „Iszlám Állam”
- Terrorizmus
- Irreguláris migráció
- Transznacionális bűnözői hálózatok

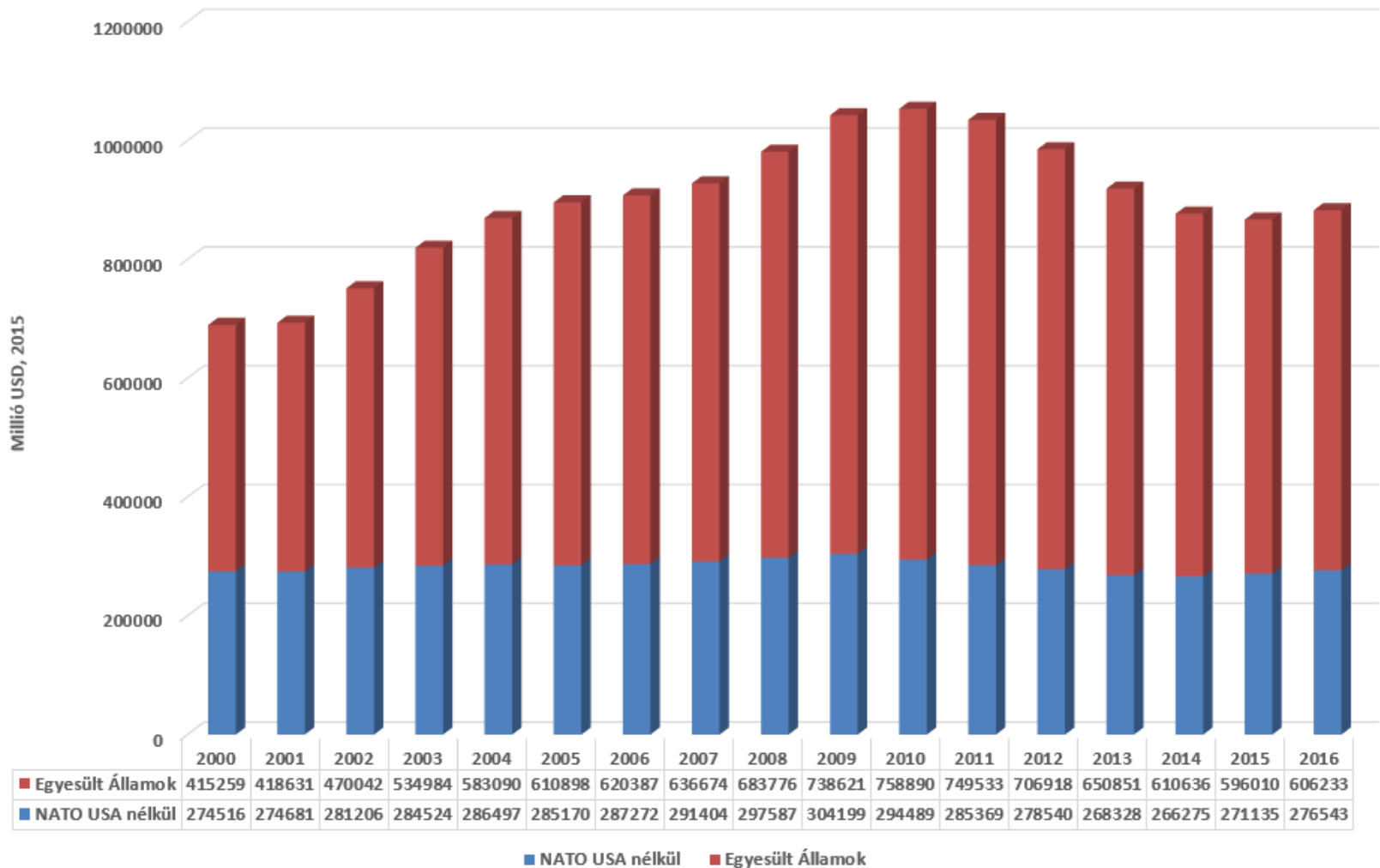
A déli kihívás – Válaszok

- „Iszlám Állam” elleni koalíció
 - Kiképzés, felszerelés
 - SOF, PMC
- Légicsapások
- Helyi szereplők
- Biztonsági szektor reform, kapacitás-növelés
- Feladatmegosztás: EU

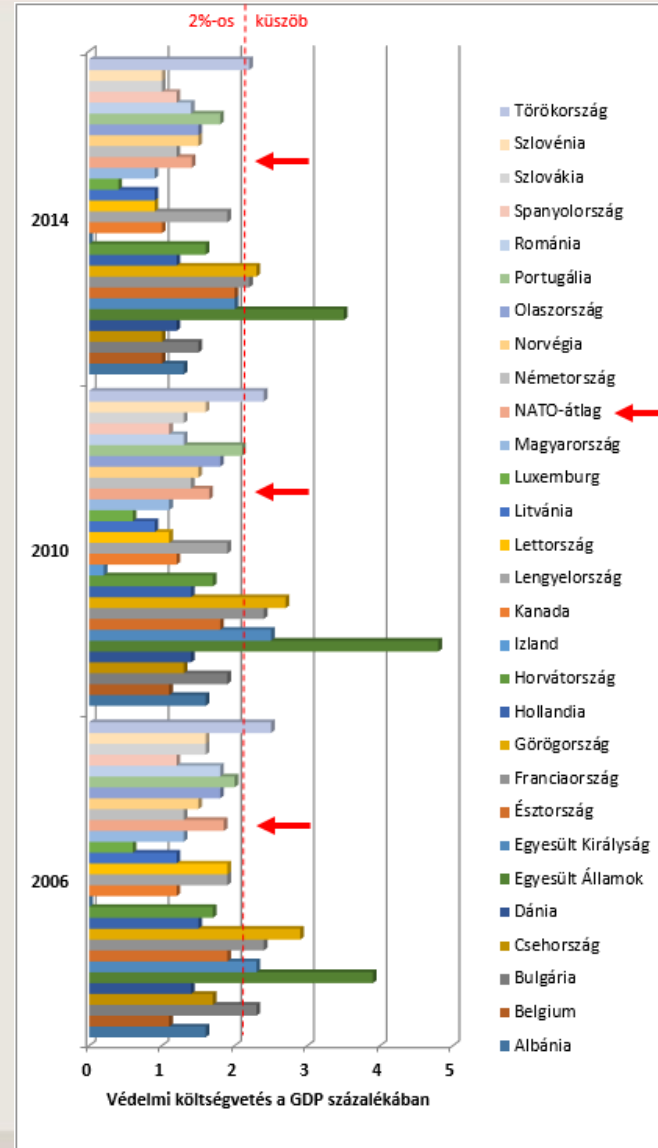
Védelmi kiadások: Tehermegosztás

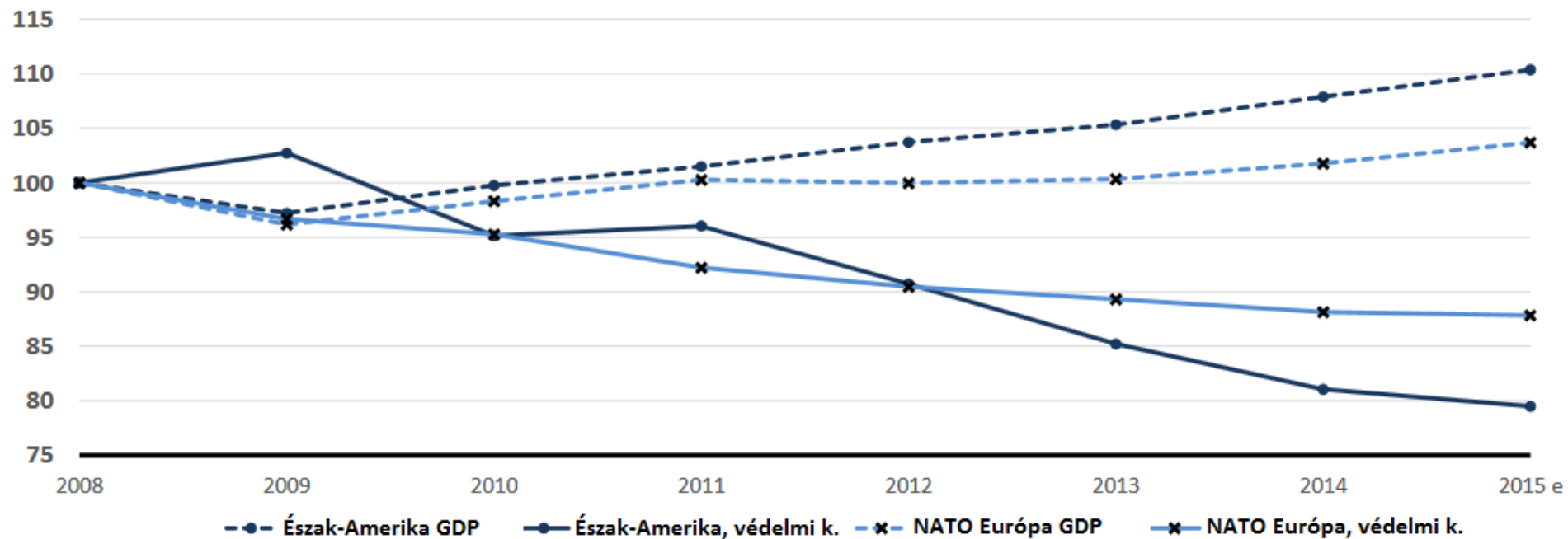
GDP-arányos védelmi kiadások

- 2014: 1,41%
- 2010: 1,65%
- 2006: 1,85%

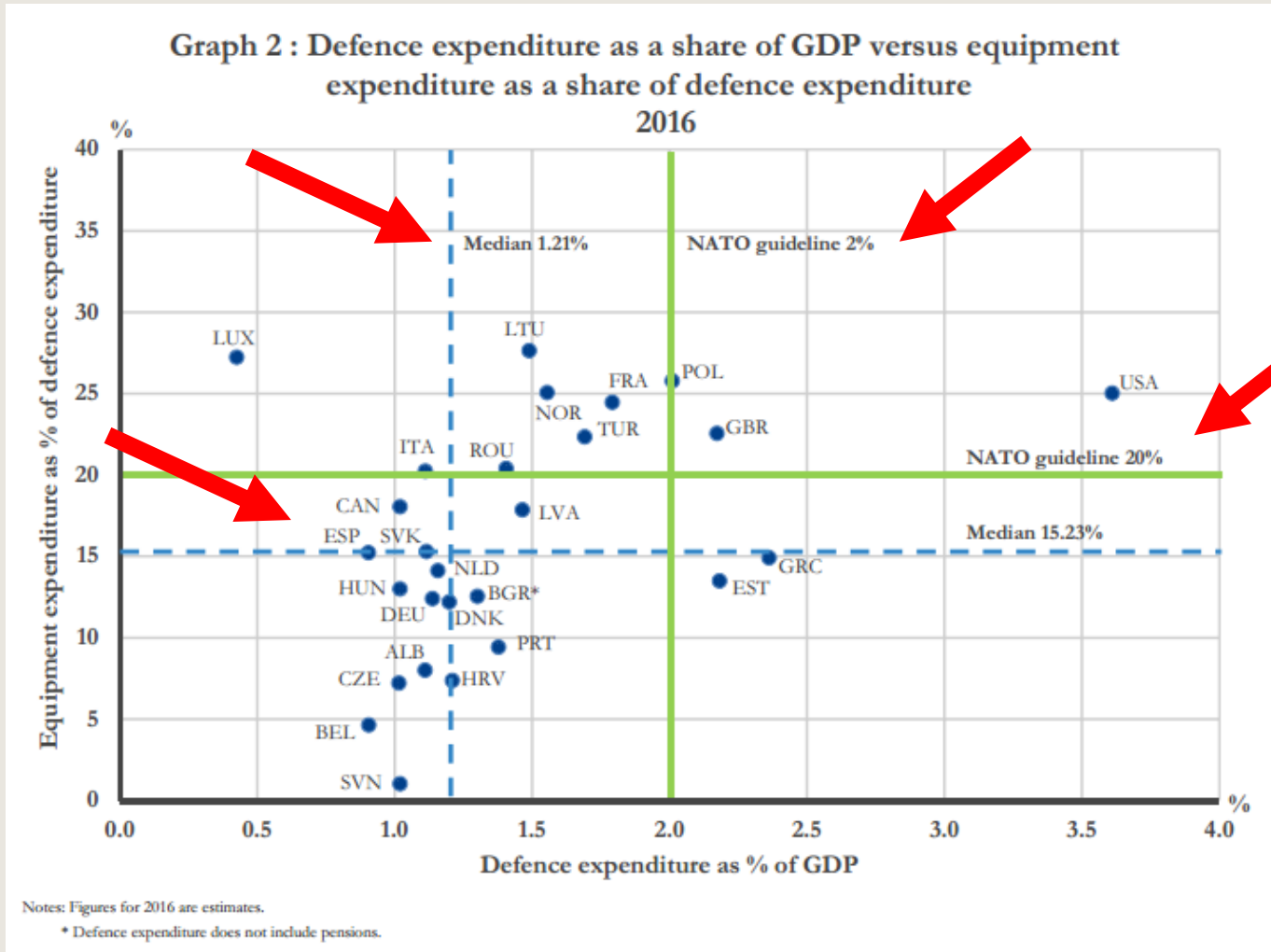

GDP vs. Védelmi költségvetés

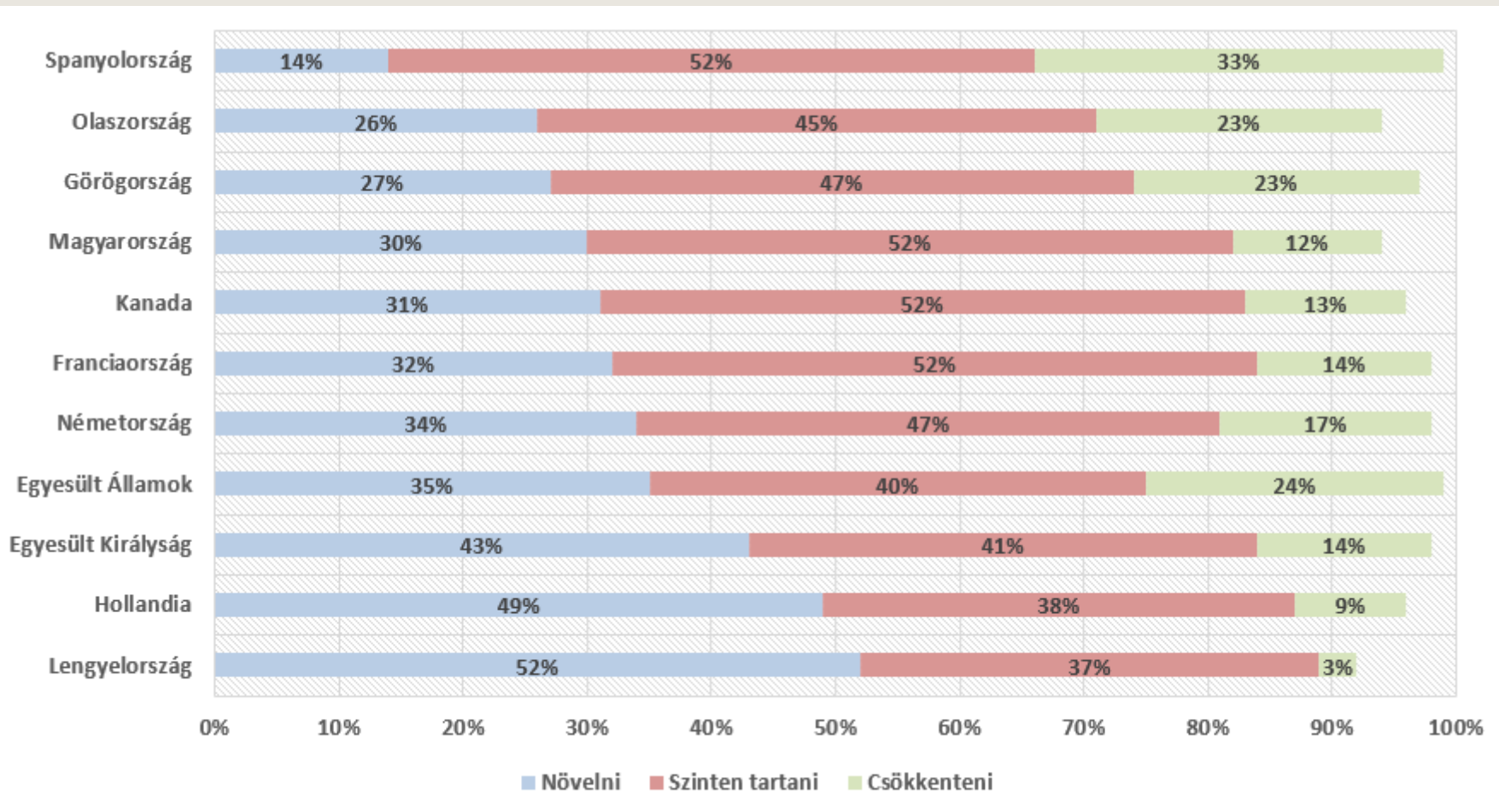

Védelmi kiadások: 2% és 20%

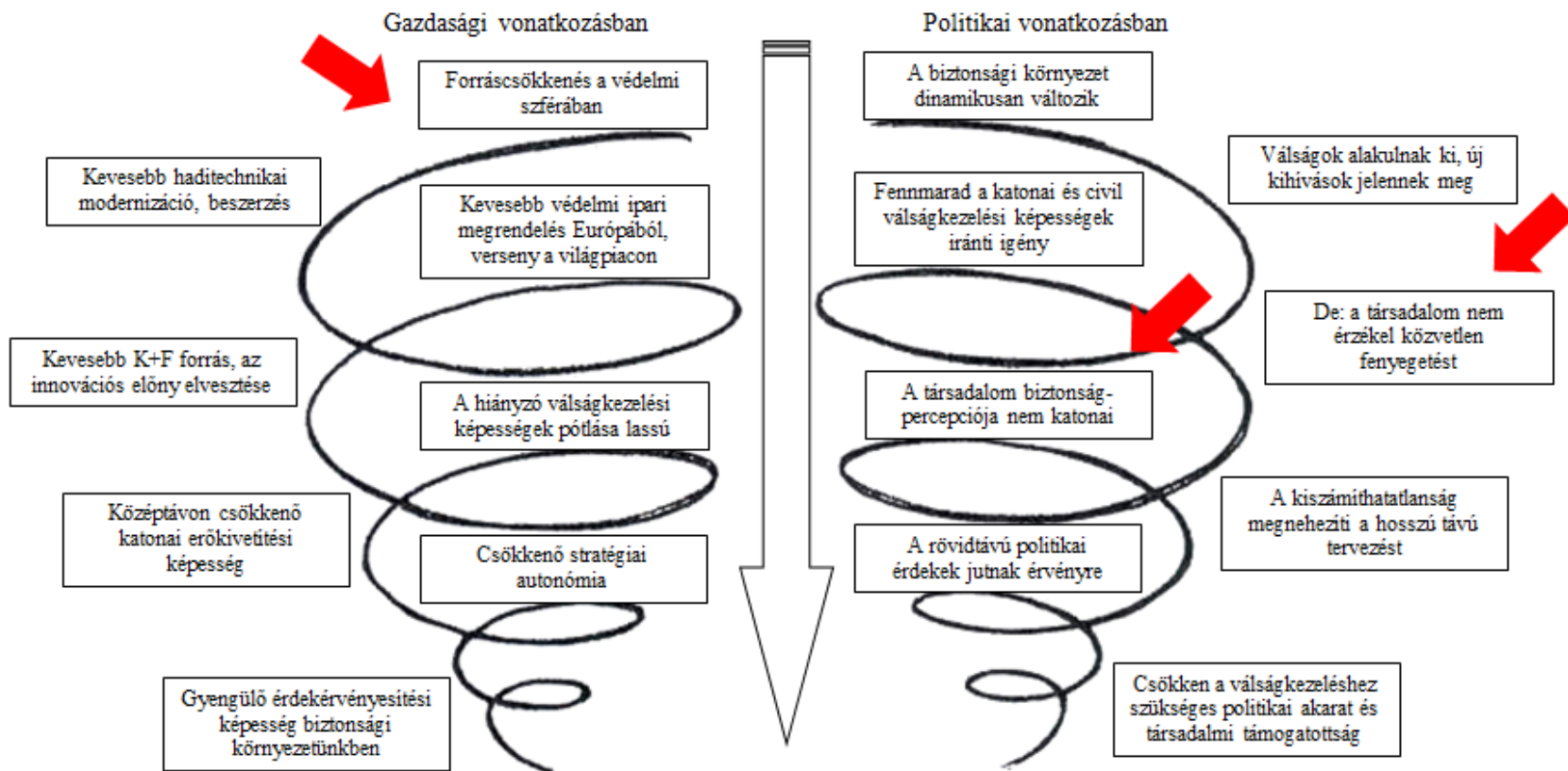
„A védelmi kiadásokat...”

Védelmi kiadások, képességfejlesztés

KÉPESSÉGVESZTÉSI KETTŐS SPIRÁL

III. Megvéd-e minket a NATO? A Trump-hatás

Trump stratégiája

- Belpolitikai pillérek:
 - Gazdasági nacionalizmus
 - „Kis állam”
 - Tehermegosztás
- Külpolitikai eszköz: tranzakcionalizmus
- Hogyan kezelhető?
 - Orosz viszony: elhatárolódás
 - Bilaterális kapcsolatok: megerősítés
 - Európa: önálló cselekvési potenciál
 - Nemzetállamok: kötelezettségek teljesítése

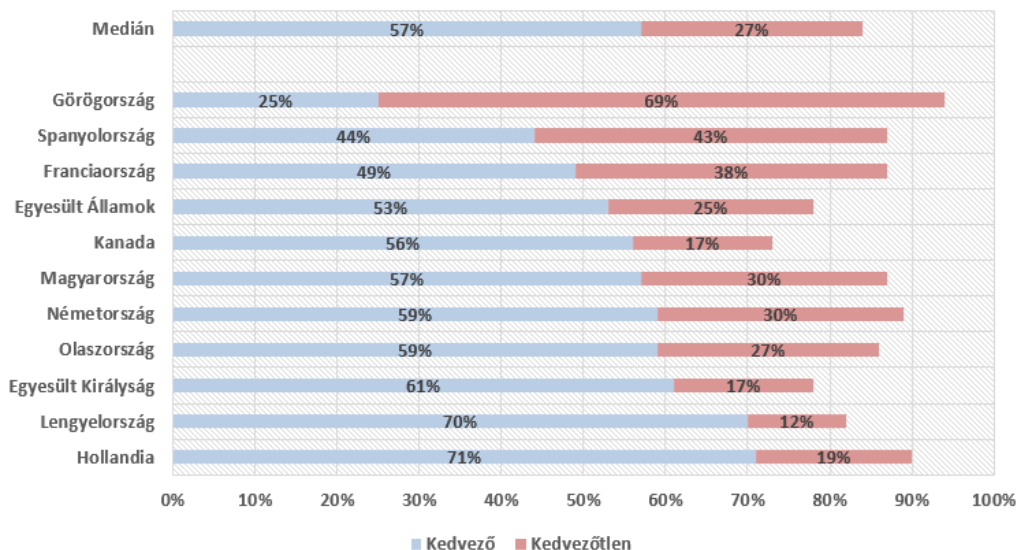

Trump külpolitikája

- Bizonytalanság (Trump) és kontinuitás (admin.)
- A multilaterális intézmények kritikusa
- Tranzakcionális külpolitika
- Hogyan kezelhető?
 - Orosz viszony: elhatárolódás
 - Bilaterális kapcsolatok: megerősítés
 - Európa: önálló cselekvési potenciál
 - Nemzetállamok: kötelezettségek teljesítése

„Véleménye a NATO-ról...”

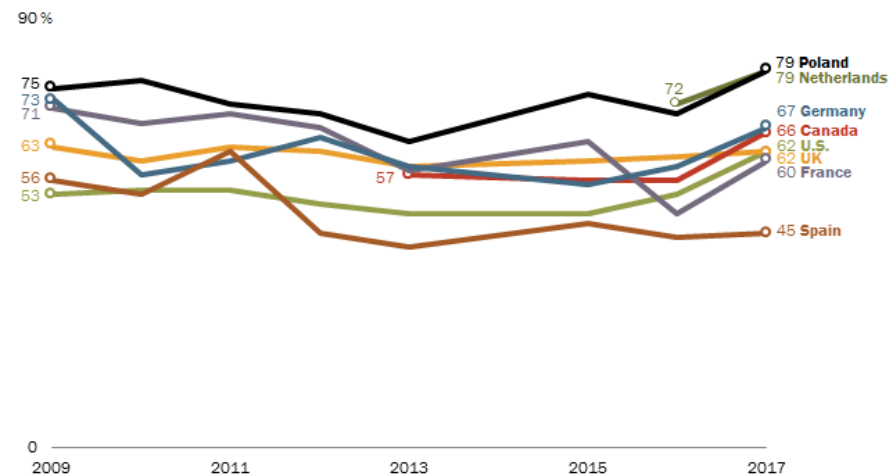

2016 tavasz
(PEW Research)

2017 tavasz
(PEW Research)

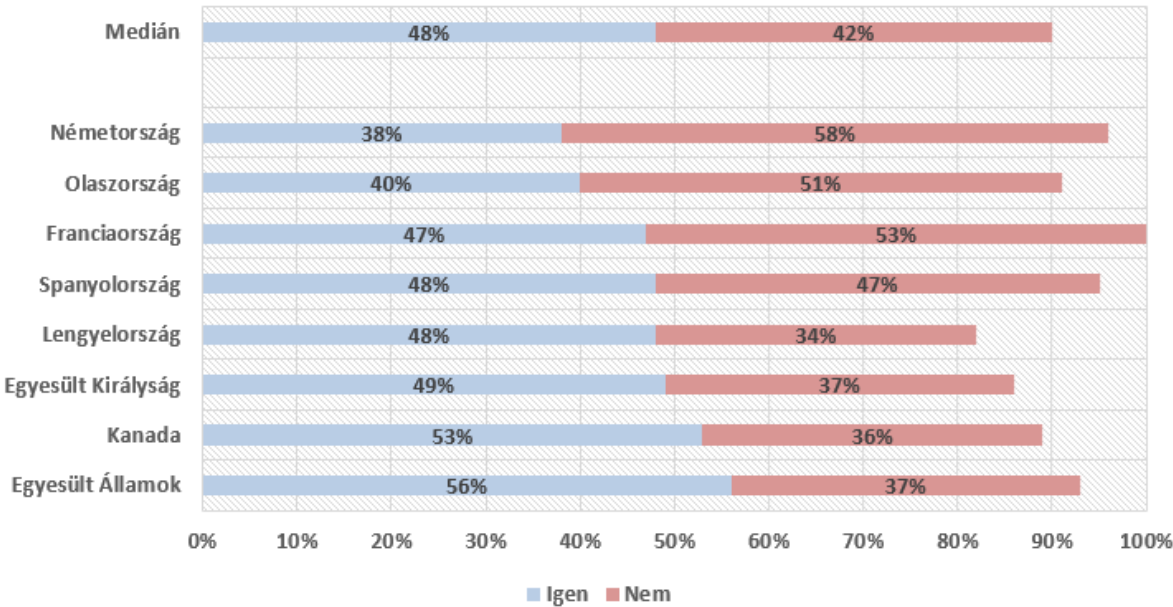
NATO now seen more favorably in Europe, U.S., Canada

Favorable view of NATO

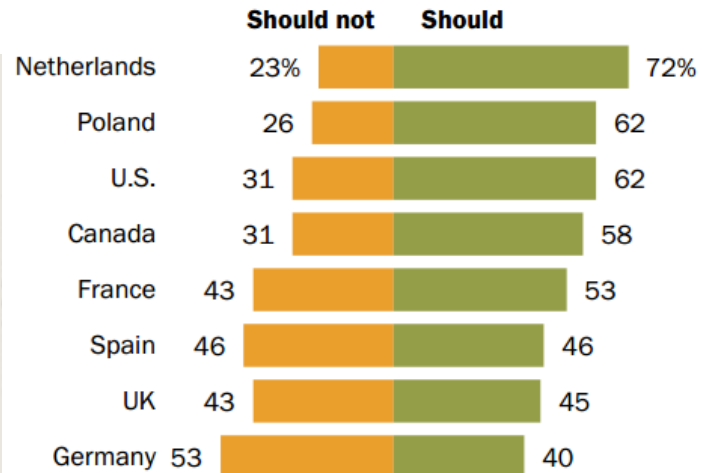
„Hajlandó-e megvédeni más NATO-tagállamot...?”

2016 tavasz
(PEW Research)

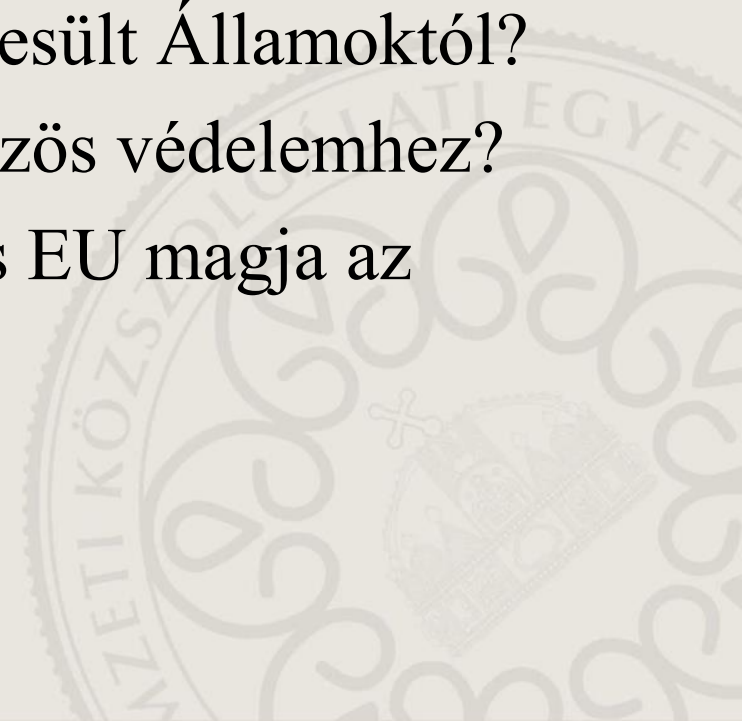
If Russia got into a serious military conflict with one of its neighboring countries that is our NATO ally, do you think our country should or should not use military force to defend that country?

2017 tavasz
(PEW Research)

- Kérdések:
 - Reagálóképes marad-e a NATO?
 - Képes-e Európa önállóan cselekedni?
 - Mennyire függ Európa az Egyesült Államoktól?
 - Mivel járul hozzá Európa a közös védelemhez?
 - Létrehozza-e a többsebességes EU magja az Európai Védelmi Uniót?

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Kérdés?